
Bente Stein Mathisen (Hovedindlæg)

Kjære nordiske venner. Vi som lever i Norden er privilegerte. Vi har det materielt godt, vi har et godt utbygd velferdssystem og vi har lav arbeidsledighet sammenlignet med resten av Europa, men det er likevel en utvikling og en trend som vi ser i alle de nordiske land som bekymrer oss. Vi opplever en økende forekomst av psykiske lidelser, spesielt hos de unge. Dette krever mye ressurser både i helsevesenet og i sosialomsorgen. Når en økende andel av befolkningen sliter med psykiske helseproblemer, så får det store konsekvenser. Det er ikke bare den enkelte som sliter og deres familier som får et vanskelig liv, men det rammer også storsamfunnet. Ungdom faller ut av skole og utdanning, sykefraværet går opp, det fører til langtidsfravær fra arbeidslivet og i verste fall også førtidspensjonering.

I Norge er psykiske lidelser den viktigste årsaken til at unge mennesker blir uføretrygdet i tidlig alder. Den svenske Socialstyrelsen anslår i 2015 at 40 pst. av den samlede utbetaling av sykeforsikringer har psykiske årsaker. De direkte kostnadene for psykiske lidelser beregnes til 4 pst. av BNP i Sverige.

Velferdsutvalget ønsker en større oppmerksomhet og samarbeid om de psykiske helseutfordringene hos barn og unge i det nordiske helsesamarbeidet. Bo Kjørnberg la frem en rapport for Nordisk råd i 2014 som beskriver hvordan det nordiske samarbeidet på helseområdet kan utvikles og styrkes de nærmeste 5–10 årene.

Kjørnberg-rapporten peker på områder hvor vi kan oppnå effektivisering og høyere kvalitet i behandlingen gjennom nordisk samarbeid. Ministerrådet for sosial- og helsepolitikk har bestemt seg for å følge åtte av forslagene i

rapporten, og hvor det ene er å styrke det nordiske samarbeidet innen psykisk helse og psykiatri. I Kønberg-rapporten pekes det på evidensbasert behandling, mer samarbeid om forskning og kunnskap om psykiske lidelser og utveksling og deling av erfaringer og «best practice». Kønberg foreslår et årlig nordisk toppmøte med psykiatri, psykisk helse som tema. Det følges nå opp av det danske formannskapet med et toppmøte om psykiatri den 6. november i København, og det er kjempefint.

Velferdsutvalget mener det er mye å vinne på et tettere nordisk samarbeid på dette området. Tidlig innsats overfor barn og unge og spesifikke innsatser mot risikogrupper kan være med og redusere utviklingen av psykiske helseplager. Vi trenger mer kunnskap og deling av behandling – hva virker og hva gir resultater?

Jeg ber forsamlingen om å følge oppfordringen fra velferdsutvalget og støtte dette forslaget.

Information

Speech number

260

Speech type

Hovedindlæg

Person

[Bente Stein Mathisen](#)

Speaker role

Konservative Gruppe

Date

28.10.15 20:42

Case

[Utvalgsforslag om barn og unges psykiske helse i Norden](#)